

Valsts kanceleja

NEVALSTISKO ORGANIZĀCIJU UN MINISTRU KABINETA
SADARBĪBAS MEMORANDA ĪSTENOŠANAS PADOME

Brīvības bulvāris 36, Rīga, LV-1520, tālr. 67082949, e-pasts nvo@mk.gov.lv, www.mk.gov.lv

5.3.2/2

**Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda
īstenošanas padomes sēdes protokols**

Protokols Nr. 2

2020. gada 26. februārī

Rīgā, Brīvības bulvārī 36, Ministru kabineta Zāļajā zālē

Sēdi vada:

Kristīne Zonberga – biedrības "Latvijas Pilsoniskā alianse" direktore, Memoranda padomes vadītāja vietniece

Sēdē piedalās padomes locekļi un to pārstāvji:

1. Jānis Citskovskis – Valsts kancelejas direktors, Memoranda padomes vadītājs
2. Jānis Rozītis – nodibinājuma "Pasaules dabas fonds" pārstāvis
3. Gunta Bērza (aizvieto Elīnu Pinto) – biedrības "Eiropas Latviešu apvienība" pārstāve
4. Terēzija Mackare – biedrības "Rīgas aktīvo senioru alianse" pārstāve
5. Daiga Zaķe – biedrības "Izglītības iniciatīvu centrs" pārstāve
6. Ivars Balodis – nodibinājuma "Invalīdu un viņu draugu apvienība "Apeirons"" pārstāvis
7. Anita Selicka – biedrības "Latvijas Lauku forums" pārstāve
8. Kristīne Pommere (aizvieto Raivi Kronbergu) – Tieslietu ministrijas pārstāve
9. Jeļena Šaicāne (aizvieto Daci Vilsoni) – Kultūras ministrijas pārstāve
10. Ingus Alliks – Labklājības ministrijas pārstāvis
11. Baiba Bāne – Finanšu ministrijas pārstāve
12. Ilze Oša (aizvieto Edvīnu Balševicu) – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pārstāve
13. Māra Sīmane (aizvieto Pēteri Vilku) – Pārresoru koordinācijas centra pārstāve

Protokolē:

Artis Zalūksnis – Valsts kancelejas Valsts pārvaldes politikas departamenta konsultants

Sēdi sāk plkst. 11.10

Sēdes darba kārtība:

Nr. p. k.	Jautājums	Ziņo/uzaicināti
1.	29.01.2020. sēdes protokola un 26.02.2020. sēdes darba kārtības apstipri- nāšana	Kristīne Zonberga Biedrība "Latvijas Pilsoniskā alianse", Memoranda padomes vadītāja vietniece
2.	Par Pašvaldību likuma izstrādi	Ilze Oša Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas valsts sekretāra vietniece
3.	Memoranda padomes darba plāns 2020. gadam	Kristīne Zonberga biedrība "Latvijas Pilsoniskā alianse", Memoranda padomes vadītāja vietniece
4.	Dažādi: Par Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas pretendēntu atlases kārtību Nākamā sēde 2020. gada 25. martā, plkst. 11.00	Jānis Citskovskis Valsts kancelejas direktors, Memoranda padomes vadītājs Kristīne Zonberga biedrība "Latvijas Pilsoniskā alianse", Memoranda padomes vadītāja vietniece

1. jautājums

Apstiprināt 29.01.2020. sēdes protokolu un 26.02.2020. sēdes darba kārtību

Ziņo: K. Zonberga

K. Zonberga informē, ka Kultūras ministrijas pārstāvē ir izteikusi lūgumu samainīt vietām darba kārtības 2. un 3. punktu. Savukārt darba kārtības sadaļa "Dažādi" tiek papildināta ar Valsts kancelejas informāciju "Par Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas pretendēntu atlases kārtību".

Informē, ka Sabiedrības integrācijas fonds lūdz Nevalstisko organizāciju un Ministru kabineta sadarbības memoranda īstenošanas padomi izvirzīt pārstāvi dalībai projektu konkursu programmas "Pilsoniskās līdzdalības veicināšanas programma diasporas NVO darbības atbalstam" vērtēšanas komisijā. Memoranda padomes sekretariāts divas reizes aicināja Memorandam pievienojušās organizācijas izvirzīt pārstāvi darbam projektu vērtēšanas komisijā. Neviens pieteikums netika saņemts. Aicina deleģēt pārstāvi darbam projektu vērtēšanas komisijā.

Atgādina, ka šodien ir pēdējā diena, kad var pieteikt pretendēntus Memoranda padomes nevalstisko organizāciju locekļu amatu vietām. Pieteikumus lūdz sūtīt Memoranda padomes sekretariātam uz e-pastu nvo@mk.gov.lv

Nolemts:

1. Apstiprināt 26.02.2020. sēdes darba kārtību.
2. Apstiprināt 29.01.2020. sēdes protokolu.

2. jautājums
Memoranda padomes darba plāns 2020. gadam

Zīņo: K. Zonberga

K. Zonberga informē par Memoranda padomes darba plāna 2020. gadam izstrādi, tā struktūru un satura saskaņošanas procesu. Jautā, vai ir nepieciešams diskutēt par plānu pirms balsošanas.

Memoranda padome neibilst balsojumam.

Balsojums par Memoranda padomes darba plāna 2020. gadam apstiprināšanu:

Balsojums	Balsu skaits
Par	13
Pret	0
Atturas	0

Nolemts: Apstiprināt Memoranda padomes darba plānu 2020. gadam.

3. jautājums
Par Pašvaldību likuma izstrādi

Zīņo: I. Oša

*Izsakās: K. Zonberga, G. Bērza, J. Citskovskis, J. Rozītis, A. Seļicka, R. Raimo,
I. Redisons, Ā. Ādlers, V. Jeremejevs*

I. Oša informē par plāniem saistībā ar jauna likuma "Par pašvaldībām" izstrādi.

Norāda, ka tiek turpināti darbi pie Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma, kas tiek skatīts Saeimā. Par likumprojektu Saeimas atbildīgā komisija ir pieņēmusi lēmumu par otrā līmeņa reģionu veidošanu. Tieka plānots, ka šīs, otrā līmeņa pašvaldības, strādās ar noteiktām valsts un pašvaldības funkcijām. Pašreiz nav noteiktas konkrētas funkcijas, kuras tiktu nodrošinātas šajā administratīvajā līmenī. Šis administratīvais līmenis varētu ietekmēt plānošanas reģionu kompetences pārvērtēšanu un darbības pilnveidošanu. Turklāt jāņem vērā, ka būs jāvērtē funkcijas, kuras valsts un pašvaldības varētu nodot šim administratīvajam līmenim. Vērš uzmanību, ka būtiski ir nodrošināt, lai pašvaldību nozīmība nesamazinās pēc reformas. Akcentē, ka ir jāuzlabo sabiedrības iesaiste lēmumu pieņemšanā, piemēram, veicinot līdzdalību budžeta līdzekļu novirzīšanā sabiedrību interesējošiem projektiem, paredzot finansējuma apmēru, par kuru sabiedrība varētu lemt pati. Apmērs varētu būt līdz vienam procentam no nodokļu ieņēmumiem pašvaldībā. Jautājumu loks, par ko varētu lemt, ir: sports, kultūra, teritorijas attīstība un citi, kas nav saistīti ar pašvaldību funkciju nodrošināšanu. Pieļauj, ka no valsts puses varētu tikt nodotas funkcijas, kas saistītas ar saistošo noteikumu izstrādi, piemēram, par smēķēšanu sabiedriskās vietās, par valodas lietojamību publiskajā telpā. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija caurskata ļoti lielu saistošo noteikumu apmēru, kurus sagatavo 119 pašvaldības. Pateicoties vairākiem administratīvajiem līmeņiem, vienots regulējums samazinātu saistošo noteikumu apmēru. Norāda, ka tiek strādāts, lai definētu skaidrus un precīzus nosacījumus pašvaldību administratīvo izdevumu noteikšanai, kas pašreiz tiek darīts katrā pašvaldībā atšķirīgi. Piebilst, ka šādu nepieciešamību ir minējusi

Latvijas Banka, kura vērtēja ieguvumus, kas varētu veidoties pēc administratīvi teritoriālās reformas pabeigšanas. Strādājot pēc vienotiem kritērijiem, būtu iespējams salīdzināt darbības efektivitāti un izmaksu līmeni. Vērš uzmanību, ka darbs pie likumprojekta ilgs līdz rudenim, kad arī notiks publiskā apspriešana.

K. Zonberga jautā, kā nevalstiskās organizācijas varēs līdzdarboties likumprojekta izstrādē un sniegt priekšlikumus. Norāda, ka nevalstiskās organizācijas varētu dalīties savā pieredzē un vēlmēs par sabiedrības iesaisti likumprojekta izstrādes laikā.

I. Oša norāda, ka likumprojekta izstrāde būs kā ikviена normatīvā akta sagatavošana. Proti, informācija par normatīvā akta projektu tiks publicēta ministrijas tīmekļvietnē. Ja tiks veidota darba grupa, tad tiks uzrunāti interesenti, kuri var sniegt piemesumu normatīvā akta izstrādē.

K. Zonberga jautā, kāpēc nav informācijas par vietējo pašvaldību referendumiem.

I. Oša norāda, ka šis process netika iekļauts, jo Pašvaldību referendumu likums ir izstrādāts un atrodas Saeimā.

G. Bērza jautā, vai papildu dzīvesvietas deklarēšanas jautājumi būtu ietverami šajā likumprojektā.

I. Oša norāda, ka šis jautājums tiek skatīts reemigrācijas jautājumu risināšanas ietvarā. Par dzīvesvietas deklarēšanu tiek izstrādāti grozījumi normatīvajos aktos.

J. Citskovskis norāda, ka likumprojekts, kas paredz papildu dzīvesvietas deklarēšanu, ir nodots Saeimai.

J. Rozītis jautā, vai tiek plānots rīkot reģionālos diskusiju forumus.

I. Oša norāda, ka tiek plānots reģionos runāt par reformas jautājumiem, taču nav plānots rīkot reģionālās diskusijas par Pašvaldību likumu.

J. Rozītis izsaka priekšlikumu rīkot reģionos valsts pārvaldes dienas, līdzīgi kādas lauksaimniekiem organizē Zemkopības ministrija.

K. Zonberga izsaka priekšlikumu ņemt piemēru arī no Kultūras ministrijas, kas 2019. gadā kopā ar nevalstiskajām organizācijām organizēja reģionālās vizītes par saliedētības politikas jaunajām pamatnostādnēm.

A. Seļicka norāda, ka J. Rozīša priekšlikums ir vērā ņemams, īpaši pārmaiņu periodā. Komunikācija e-pastos un tīmekļvietnēs ir nepietiekama, jo lauku iedzīvotāji ir satraukti, turklāt veidojas sajūta, ka pašvaldības administratīvā vadība kļūst arvien tālāka. Aicina sākotnēji izzināt iedzīvotāju viedokļus par konsultatīvajiem rīkiem, lai Rīgā netiku izstrādāts modelis, kas reģionos nestrādā. Turklāt lūdz izvērtēt iespēju izveidot konsultanta (mentora) amatu, kas reģionos palīdzētu veicināt sabiedrības līdzdarbību. Lūdz komentēt I. Ošas minēto par pašvaldību uzraudzību.

I. Oša norāda, ka domes atlaišana ir tikai galējs risinājums, ja netiek panākta pārkāpumu novēršana.

R. Raimo norāda, ka jautājumi, kas saistīti ar administratīvi teritoriālo reformu, ir svarīgi. Lūdz informēt, kāda būs Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas rīcība saistībā ar Valsts prezidenta vēstuli, kas nosūtīta Saeimas atbildīgajai komisija, kurā tiek skatīti priekšlikumi par administratīvi teritoriālo reformu.

I. Oša norāda, ka Valsts prezidenta vēstule ir adresēta Saeimas deputātiem un vēstules saturu nevar komentēt, jo ir zināma tikai publiski izskanējusī informācija.

I. Redisons informē par situāciju, kāda ir pašvaldībās.

R. Klimovičs izsakās par administratīvi teritoriālo reformu.

Ā. Ādlers jautā, vai likumā tiek virzīts kā obligātu prasību noteikt līdzdalības budžetam 1 % apmēru.

I. Oša norāda, ka ir sagatavots informatīvais ziņojums, kurā ir vērtēti divi varianti, proti, obligāts un izvēles variants. Norāda, ka ministrija piedāvā izvēles, nevis obligāto variantu.

Ā. Ādlers norāda, ka pēc tikšanās ar reģionālo NVO pārstāvjiem ir secinājis, ka tās vēlas, lai ir obligāts noteikums par līdzdalības budžeta ieviešanu. Norāda, ka ir nepieciešams palielināt sabiedrības līdzdalību mazāk aktīvajās administratīvajās teritorijās.

V. Jeremejevs izsakās par nevalstisko organizāciju pārstāvību.

K. Zonberga norāda, ka ir kārtība, kādā var klūt par Memoranda padomes locekli. Informācija pieejama Ministru kabineta tīmekļvietnē.

Nolemts: Pieņemt Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas informāciju zināšanai.

4. Dažādi

Ziņo: J. Citskovskis, K. Zonberga

Izsakās: A. Gobiņš, J. Rozītis, A. Selecka

J. Citskovskis informē, ka Ministru kabineta noteikumu projekts par Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas pretendantu atlases kārtību tika izsludināts Valsts sekretāru saņaksmē, no Memoranda padomes organizācijām iebildumi par projektu saņemti netika, taču konceptuālos iebildumus par izstrādāto kārtību issaka sociālie partneri: Latvijas Darba devēju konfederācija un Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība. Jautā, vai Memoranda padome atbalsta, ka:

- pārstāvju atlase Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 3. grupai "Daudzveidīgā Eiropa" notiek atklāta konkursa kārtībā;
- atlases komisijas sastāvu veido NVO deleģētie pārstāvji;
- noteikts ierobežojums, ka pārstāvjus darbam I Darba devēju un II Darba nēmēju grupā var izvirzīt tikai atzītie nacionālā līmeņa sociālie partneri.

A. Gobiņš norāda, ka ir bijis Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas pārstāvis un pārstāvējis pilsonisko sabiedrību 3.grupā. Vērš uzmanību, ka pārstāvis šajā komitejā pārstāv nevis sevi vai savu organizāciju, bet gan visu grupu kopumā. Papildina, ka nav pamata ierobežojumam, ka izvirzīt kandidātus I un II grupā var tikai Latvijas Darba devēju konfederācija un Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība, jo Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas kompetence ir daudz plašāka nekā sociālais dialogs. Atbalsta Valsts kancelejas izstrādāto kārtību.

J. Citskovskis norāda, ka Valsts kanceleja konsultējās ar Eiropas institūcijām; tās norādīja, ka pārstāvju atlases kārtība ir valsts nacionālā lieta. Tādējādi pārstāvju atlases kārtība ir valsts ziņā. Vērš uzmanību, ka Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība un Latvijas Darba devēju konfederācija ir savulaik ar valdību noslēgušas trīspusējo līgumu, kas nosaka, ka šīm pusēm ir ekskluzīvas tiesības pārstāvēt sociālo dialogu.

A. Gobiņš vērš uzmanību, ka Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja ir pilsoniskā dialoga forums, bet nav sociālā dialoga forums.

K. Zonberga norāda, ka Valsts kancelejas izstrādātais noteikumu projekts sākotnējā redakcijā paredzēja, ka būs atvērts konkurss pilnīgi uz visām grupām. Norāda, ka tas būtu atbilstošākais risinājums, citādi nav saprotams, kāpēc kādam ārpus atklāta konkursa ir ekskluzīvas iespējas iegūt noteiktās amata vietas. Atbalsta noteikumu projekta virzību izskatīšanai Ministru kabinetā, noteikti saglabājot nosacījumu, ka pretendentu atlase notiek atklāta konkursa kārtībā uz visām trijām grupām.

J. Citskovskis norāda, ka viedoklis pieņemts zināšanai.

J. Rozītis norāda, ka bijis iesaistīts darba grupas sanāksmē. Vislielāko uzmanību pievērsa trešajai grupai. Apstiprina, ka ir absolūti nepārprotams redzējums, ka konkursam ir jābūt pilnīgi atklātam.

J. Citskovskis vērš uzmanību, ka kopumā trešajā grupā ir trīs vietas. Noteikumu projektā noteikts, ka ārpus konkursa dalībai komitejā tiek virzīts pretendents, kas ir ievēlēts kādā komitejas amatā. Šāds pārstāvis tiktu nominēts ārpus kārtas, līdz ar to faktiski ir divas vietas, par kurām notiks konkurss trešajā grupā.

K. Zonberga norāda, ka ir nepieciešama vienota procedūra konkursam uz visām grupām, jo tas izslēgtu iespēju, ka kāds izvirza kandidātu vairākās grupās. Turklāt svarīgi nepieļaut, lai pārsvaru gūst kāda viena joma, kas attiecīgi veicinātu pārstāvniecības dublēšanos.

A. Seļicka pievienojas K. Zonbergas teiktajam, papildus norāda, ka darbs ir vienā komisijā, tikai trīs dažādās grupās. Ir tikai loģiski un strukturēti pielietot vienādu atlases kārtību.

Nolemts:

1. Atbalstīt Valsts kancelejas izstrādāto noteikumu projektu "Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas pretendēntu atlases kārtību".
2. Atbalstīt, ka Latvijas pārstāvju atlase Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejā (visās grupās) notiek atklāta konkursa veidā.

K. Zonberga informē par nākamās Memoranda padomes sēdes datumu.

Sēdi slēdz: plkst. 12.33

Sēdes videoieraksts pieejams Ministru kabineta tīmekļvietnē:

<http://www.mk.gov.lv/lv/aktuali/tiesraides/videoarhivs/?v=K22IIj9d>

un Ministru kabineta *Youtube* kontā: <https://youtu.be/ypYEqjXfSUY>

Sēdi vadīja

J. Citskovskis

K. Zonberga

Protokolēja

A. Zaļūksnis